

2018-02-27

§ 63

Motion - Maxtak för barngruppernas storlek i förskolan. KS, KF KS 2014/336

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

- 1 Konstatera att barn- och utbildningsnämnden arbetar med lokalprogram för att utöka antalet förskolelokaler för att uppfylla Skolverkets riktlinjer om barngruppsstorlek.
- 2 Motionen överlämnas till budgetberedningen som tillsammans med barn- och utbildningsnämndens lokalförsörjningsprogram utgör underlag för den fortsatta förskoleutbyggnaden.
- 3 Därmed anses motionen behandlad.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2018-02-14

Motion om stopp för stora barngrupper, 2014-08-28

Barn- och utbildningsnämnden § 11, 2018-01-24

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 384, 2017-12-19

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 243, 2017-08-29

Barn- och utbildningsnämnden § 102, 2017-04-26

Barn- och utbildningsförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2017-04-03

Barn- och utbildningsnämnden, § 75, 2014-11-19

Sammanfattning av ärendet

Daniel Bernhardt (KD) och Georgia Ferris (KD) har inkommit med en motion om att kommunfullmäktige ska besluta införa maxtak för barngruppernas storlek på förskolorna i Falkenbergs kommun.

Barn- och utbildningsnämnden yttrade sig över motionen 2014-11-19 och lät då föreslå kommunfullmäktige besluta att minska barngruppernas storlek i förskolan till i genomsnitt 17 barn per barngrupp under innevarande mandatperiod (2014-2018), samt att ambitionsnivån ska vara att grupperna ej överstiger 20 barn. Behandlingen av motionen var efter barn- och utbildningsnämndens beslut vilande i avvaktan på barn- och utbildningsnämndens fastställande av plan för förskola och skola.

Därefter har barn- och utbildningsnämnden på nytt beretts möjlighet att yttra sig över motionen och föreslår 2017-04-26 att motionen bör avslås.

2018-02-27

Forts § 63

Nämnden motiverar i korthet avslagsförslaget med att det är viktigt att följa upp hur befintliga resurser fördelas i förskolan och hur det genererar trygghet och utveckling för barnen, samt att den viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan är personella resurser i form av personalförsörjning och kompetens. Hänsyn bör således tas till det enskilda fallet, och därmed är ett generellt maxtak för barngrupperna inte nödvändigt. Vidare har barn- och utbildningsnämnden för egen del beslutat att följa Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek och kommer ta hänsyn till kvalitetsfaktorer som personalens kompetens, personaltäthet, sammansättning och antal barn i grupperna samt inne- och utemiljöerna vid bildandet av barngrupper.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2017-08-29 att återremittera ärendet för att i dialog med barn- och utbildningsnämnden se vad som är ett rimligt maxtak för barngrupper. Dialog mellan barn- och utbildningsnämndens presidium och kommunstyrelsens arbetsutskott genomfördes 2017-12-19, varpå barn- och utbildningsnämnden därefter, 2018-01-24, på nytt behandlat motionen och föreslår åter igen att den ska avslås. Vidare föreslår nämnden att det ska planeras för utökning av lokaler för förskoleverksamheten utifrån pågående arbete med lokalprogram för att nå riktmärket för antal barn som Skolverket rekommenderar. Uppdraget ska genomföras senast år 2022.

Ekonomi

Förskolornas budget bygger på ett belopp som grundas på barnets ålder och antalet schemalagda timmar i förskolan. Förskolornas budget består till 97 % av personalkostnader, vilket innebär att tjänstgöringsgraden på förskolorna balanseras gentemot antalet barn och schematimmar för att uppnå balans i budgeten. Om motionens förslag om maxtak i barngrupperna förverkligas är en negativ budgetavvikelse att vänta då förskolorna hamnar i en situation med för få schematimmar i förhållande till personalstyrkan, medan maxtaket stoppar mottagandet av fler barn till förskolan för att i sådana fall möjliggöra en balans i budget. En ändring av sammansättningen i barngrupperna föranleder således anpassningar i budget.

En riktlinje för lokalernas utformning i förskolorna är under utredning på kommunstyrelseförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning. Det färdiga lokalprogrammet för förskola och grundskola visar på behov av investeringar i nya lokaler för förskoleverksamheten. Tillskapandet av nya förskolelokaler, i takt med ökat antal barn, är en faktor som har betydelse för verksamheternas möjligheter att arbeta med mindre barngrupper.

2018-02-27

Forts § 63

Övervägande

Kommunstyrelseförvaltningen beaktar den forskning på området som barn- och utbildningsnämnden hänvisar till och konstaterar att personalens utbildning och kompetens är den viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan, men att det också är viktigt att vid resursfördelningen ta hänsyn till barngruppernas storlek och sammansättning. För att en barngrupp ska kunna anses ha en lämplig storlek krävs att personalen har adekvat utbildning och kompetens, samt förutsätts att det råder en god personaltäthet i förhållande till antalet barn. Det är inte givet att färre barn i en grupp genererar förhöjd kvalitet eftersom det enligt forskningen är flera samverkansfaktorer som påverkar kvaliteten, exempelvis tidigare nämnda personella förutsättningar, barngruppens sammansättning, lärmiljöerna och de socioekonomiska förhållandena.

Skollagen anger att barngrupper ska ha en lämplig sammansättning och storlek. Som riktmärke för antal barn i en barngrupp rekommenderar Skolverket 6-12 antal barn i åldern 1-3 år, respektive 9-15 barn i åldern 4-5 år. Riktmärke ska tolkas som något att förhålla sig till och inte något statistiskt, vilket beror på faktorer som personalens utbildning och kompetens, barngruppernas sammansättning, miljöns utformning och socioekonomiska förhållanden. Att besluta om att införa ett maxtak för barngruppernas storlek, som motionärerna föreslår, kan ge en felaktig bild av att det är antalet barn i gruppen som är den viktigaste faktorn. Problem kan uppstå gällande personaltätheten, eftersom barngruppernas storlek varierar under året och det är en stabil organisation som eftersträvas. Ett högt maxtak för att svara upp mot det kan ge intryck av att huvudmannen har en annan inställning till storlek på barngrupper än vad Skolverket rekommenderar.

Då det för en god kvalitet i förskolan är centralt med bra personalförsörjning utifrån flertalet aspekter anser kommunstyrelseförvaltningen, mot bakgrund av barn- och utbildningsnämndens yttrande och hänvisningar, att det inte är nödvändigt att införa maxtak för barngruppernas storlek i förskolan. Utöver det arbetas det för närvarande med att presentera en riktlinje för utformning av förskolans lokaler, varför det torde det vara lämpligt för barn- och utbildningsnämnden att ta fram en norm för hur lokaler för förskoleverksamheten i kommunen kan utformas för att därmed kunna fördela barnen i lämpliga grupper. Med det föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen bör avslås.

Yrkande

Mari-Louise Wernersson (C) och Per Svensson (S) yrkar det i beslutet ska framgå att barn- och utbildningsnämnden arbetar med lokalprogram för att utöka antalet förskolelokaler för att följa Skolverkets riktmärken om barngruppernas storlek, att motionen överlämnas till budgetberedningen som tillsammans med barn- och utbildningsnämndens lokalförsörjningsprogram utgör underlag för den fortsatta förskoleutbyggnaden, samt att motionen därmed anses behandlad.

2018-02-27

Forts § 63

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelseförvaltningens förslag mot Mari-Louise Wernerssons (C) med fleras ändringsyrkande och finner att arbetsutskottet har beslutat i enlighet med Mari-Louise Wernerssons (C) yrkande.

Vid protokollet

Johan Ahlberg

Protokollet justerat 2018-02-28 och anslaget 2018-03-01.

Utdragsbestyrkande